

پسچدالشجوبیدانشکهپزشکی
دانشگاه‌شهر

مهاجر

سال پنجم / شماره بیست و یکم
اسفندماه ۱۴۰۰ / شعبان ۱۴۴۴

گاهنامه

نشیونه گروه جهاد پزشکی
شهید کاظم آشتیانی

الْيَوْمُ الْفَرَجُ لِلْعَاجِزِ

الْتَّابِعُ
إِلَيْهِنَا

سخن سردبیر...

کار جهان در گردش است، اما در حسرت شما...

چشم‌ها در حسرت دیدن جمال‌الثانی، روزها را برای رسیدن به روز بعدی پلک
برهم می‌زنند...

نفس‌های مُمدّ حیات‌ما، فرو و بر می‌آیند اما در حسرت نفس کشیدن در هوای
شما...

جان‌های ناقابل‌ما چه ارزشی دارد وقتی آن روز که فریاد (أنا المهدى)، جهان
را در آغوش می‌گیرد نباشیم...؟

به گمان آن روز که به عهد الس (بلی) گفتیم، پاداش بندگی‌مان را در عصر
ظهور شما نشان‌مان دادند...

و گرنه این دنیای بی‌ارزش، چه ارزش زندگی دارد بدون انتظار یار...

با شما هر چیزی معنای جدید می‌یابد، حتی کلمه‌ها...

مثلًا کلمه‌ی (انتظار) همیشه معنای غم در دل دارد، اما انتظار برای شما جزئی
از ایمان است و شوق...

آقا جان...

وقتی شما که تنها دلیل جهان هستید، در کنارمان نباشید؛ هیچ معمولی در جای
خود قرار نمی‌گیرد

و زندگی زنگار گرفته‌ی ما، چیزی جز غرق شدن در غوغای عبث نیست...

تنها معجزه‌ی این روزهایمان، زمزمه‌ی این است که:

اللَّهُمَّ عَجِلْ لِوَلِيَكَ الْفَرَجْ...

«آشتی»

گوشه‌ای از کتاب آشتی با امام عصر ارواحنافه، نوشته‌ی دکتر علی هراتیان

می‌شد و دشمنان شما را ریشه کن می‌کردند». هم‌چنین فرمودند: «گراین گونه نبود که ما دوستدار اصلاح کار شماییم و به شما نظر لطف و رحم داریم، در غیر این صورت از توجه و التفاتات به شما، به خاطر کارهای ناپسندتان، احترام می‌کردیم».

در زیارت آل یاسین، پس از ادای سوگند به ولایت و امامت یازده امام، گواهی به ولایت و امامت امام عصر می‌دهیم، زیرا در این زمان، صراط مستقیم، شاهراه سعادت، کشتی نجات، امین خداوند، جاشین و خلیفه‌ی خداوند در زمین، مخزن علوم الهی، حجت خدا، جبل‌الله المتنی، امام زمین، صاحب‌الزمان، وجود مقدس حضرت بقیة‌الله‌الاعظم است.

بعد از عملی نشدن رهندام امام زمان در غیبت صغیری، در نامه‌ای به شیخ مفید فرمودند که هم‌وغم، اندوه و حزن و آلام

در این روز گار، به برکت وجود صاحب‌الزمان، تمام خلایق روزی می‌خورند و آسمان و زمین پا بر جاست؛ امیر المؤمنین می‌فرمایند: «گر زمین یک ساعت از حجت خدا خالی باشد، ساکنان خود را فرو می‌برد».

حضرت در کلامی به شیخ مفید می‌فرمایند: «ما در رعایت حال شما کوتاهی نمی‌کنیم. اگر چنین نبود، محنت و گرفتاری بر شما نازل

هل من معین؟ نکند ندای امام زمان‌مان در کربلای غریت و غیبت او، بی‌لبیک بماند! ما از غیبت سخن می‌گوییم، ظاهرًاً ظهور را به انتظار نشسته‌یم؛ ولی آنان که بریده از خاک، بر فراز ابرهای نعلقات در پرواز و حرکت‌اند، خورشید را نظاره می‌کنند.

اما هنوز فرصتی برای ما جاماندگان باقی است. باید برای یاری امام عصر و قرار گرفتن در دریف انصار آن حضرت شتاب کنیم و با امام‌زمان خود آشتی کنیم...»

هر کس بمیرد و امام‌زمان خویش را نشاند، به مرگ جاهلی از دنیا رفته‌است».

معرفت امام عصر دانستن نام و نسب و تاریخ و مکان ولادت ایشان نیست، هم‌گان مکلفند به قدر وسع، در مسیر معرفت و محبت و اطاعت از امام خود گام بردارند.

حضرت بیشتر شده‌است. احساس تنهایی و مظلومیت و غریت و از سوی دیگر، غفلت و بی‌اعتنایی و عدم معرفت شیعه به خواسته‌های آن حجت خداوندی... پس بیاییم با ترک گناه و دعا برای ظهور آن حضرت، قفل زندان غیبت را بشکنیم و مولای عزیزتر از جان خود را از این گرفتاری رها سازیم.

«مسافری از هند»

مکرمه و بهطور خاص بین رکن و مقام است. در اینجا تنها به ذکر نمونه‌هایی از این احادیث می‌پردازیم: امام باقر فرمودند: «چون حضرت قائم فیصل‌الله‌العیّف در مکه قیام کند و آهنگ کوفه کند، منادی فریاد کشد که کسی خوردنی و آشامیدنی همراه خود برندارد و سنگ حضرت موسی که یک بار شتر وزن دارد، با آن حضرت است، در هر منزلی که فرود آیند، چشم‌هایی از آن بجوشید که گرسنه را سیر و تشنه را سیراب کند». همچنین در حدیثی دیگر می‌فرمایند: «گویی قائم (عج) را در روز عاشورایی که روز شنبه است، می‌بینم در حالی که بین رکن و مقام ایستاده است و جبرئیل در کنار او ندا می‌دهد: بیعت از آن خداست، پس زمین را پر از عدل و داد می‌کند».

یکی از شباهاتی که مطرح شده، این است که به اعتقاد شیعه، ظهور امام دوازدهم از هند خواهد بود؛ در حالی که انتخاب هند برای مکان ظهور هیچ مناسبی ندارد.

پاسخ: از آنجا که تاریخ و زمان ظهور حضرت حجت از مسائلی است که در آینده رخ خواهد داد، طبیعتاً تعیین هر یک از این مسائل، پیشگویی از آینده محسوب می‌گردد و یگانه راه معرفت آن نیز مراجعه به احادیث اهل بیت عصمت و طهارت است. احادیث، نه تنها تاریخ ظهور آن حضرت را تعیین نکرده، بلکه وقایون (مشخص کنندگان وقت ظهور) آن را هم تکذیب کرده و تعیین زمان ظهور را امر مکروهی شمرده است؛ اما در زمینه مکان ظهور احادیث بسیار زیادی به مارسیده که مضمون همه‌ی آنها، ظهور حضرت از مکه

حضرت یار از نگاه کتاب مبین

برگرفته از سایت ویکی فقه، مقاله‌ی (امام زمان در قرآن)

حجت غایب لست. دلیل این معنی آیه ۲۰ سوره یونس است: «فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ فَاتَّظُرُوا إِنِّي مَكْمُونٌ مِّنَ الْمُتَنَبِّهِينَ»
ای پیغمبر بگو غیب مآل خداست پس متوجه باشید که من نیز با شما از منتظرانم.

که این آیه به فضیلت انتظار اشاره می‌کند. در این آیه گروهی دیگر از مفسران حضرت مهدی را از مصاديق «یُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ» دانسته و یکی از ویژگی‌های آن حضرت را (غایب) قلمداد کرده‌اند.

(۳) ذخیره‌ی خدا (آیه ۸۶ سوره هود)

«بَقِيَةُ اللَّهِ حَيْرُ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بَعْضِيْطٍ»
اگر مؤمن باشید، باقی‌مانده خدا برای شما بهتر است و من بر شما نگاهبان نیستم.

بر اساس روایات معتبر، این آیه با وجود نازنین حضرت ولی عصر عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ تطبیق گشته است. امام باقر عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ فرمودند: «قائمه عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ نخستین سخنی که پس از قیام خویش بر زبان می‌آورند همین آیه است: «بَقِيَةُ اللَّهِ حَيْرُ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ». سپس می‌فرمایند: من «بَقِيَةُ اللَّهِ» هستم و حجت خدا و خلیفه او بر شما می‌باشم. آنگاه هیچ کسر بر او سلام نمی‌کند مگر اینکه می‌گوید: «السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَقِيَةُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ».

درباره تعبیر «بَقِيَةُ اللَّهِ» (ذخیره خدا) باید گفت که این عنوان به شخصی اطلاق می‌گردد که خدا به منظور خاصی او را نگهداری کرده است.

احمد بن اسحاق قمی (که از اصحاب و یاران امام عسکری عَلَيْهِ السَّلَامُ بود) نقل می‌کند که به حضور امام عسکری عَلَيْهِ السَّلَامُ رسیده بود، حضرت مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ که حدود یک سال سن داشتند، وارد می‌شوند و با زبان عربی فهیح می‌گویند: «أَنَا بَقِيَةُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَالْمُنْتَهِ مِنْ أَعْدَائِهِ». یعنی من ذخیره الهی در سرزمین او و انتقام گیرنده از دشمنان اویم.

احادیث و روایات بسیاری در خصوص حضرت صاحب‌الزمان عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ آمده است. از نحوه تولد، زندگی ایشان، دوران غیبت صفری و کبری، ظهور و علائم آن حکومت... اما در این میان با توجه به سوره‌های قرآن کریم می‌توان آیاتی را دید که به اثبات و حقانیت و قطعی بودن ظهور ایشان اشاره دارد. در این مقاله سعی خواهد شد تابه بررسی سوره‌های قرآن کریم و نشانه‌های حضرت مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ در آیات شریفه پردازیم.

۱) حکومت عدل توسط امام مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ (آیه ۸۱ سوره الإسراء)
«وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ كَانَ زَهُوقًا»

بگو: حق فرارسید و باطل نابود گشت، (چرا که) باطل نابودشدنی است.

آرزوی بشر از دیری باز اجرای عدالت و برچیده شدن بساط ظلم و بی‌عدالتی بوده است، قرآن کریم نیز نویدبخش تحقیق این آرزوی دیرین بوده و فرارسیدن چنین روزی را مژده داده است که در سرتاسر جهان حق حکومت کند و باطل نابود گردد. بر اساس روایات معتبر و فراوان، این پیروزی نهایی و حکم فرمای عدالت در سرتاسر گیتی مربوط به قیام حضرت امام مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ می‌شود. این وعده‌اللهی که پیروزی نهایی حق در زمان حضرت مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ به طور کامل محقق خواهد شد، بدان معنا نیست که در زمان‌های قبل از حضرت مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ هیچ نوع پیروزی نصیب حق نمی‌گردد؛ به عنوان نمونه رسول خدا عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ در هنگام فتح مکه پس از ورود به مسجدالحرام در حالی که سه‌ها را یکی پس از دیگری سرنگون می‌ساختند، آیه «جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ كَانَ زَهُوقًا» را تلاوت می‌فرمودند.

آری این یک سنت الهی است که اگر اهل حق بر خدا توکل کنند و در برابر باطل و ظلم ایستادگی نمایند، خداوند آنها را پشتیبانی می‌کند و به پیروزی و رستگاری نایل می‌گرداند. همچنان که ملت شهید پرور ایران تو انتند با رهبری حضرت امام خمینی (قدس سرمه) حکومت ستمشاهی را سرنگون و حکومت الله را برپا نمایند.

۲) مومنین به غیب (آیه ۳ سوره بقره)
«الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيَقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمَمَارِزُ قَنَاهِمْ يُنْقُونَ»
آنان که به غیب، ایمان می‌آورند و نماز را برپا می‌دارند و از آنچه به ایشان روزی داده‌ایم، اتفاق می‌کنند.

تفسیر در رابطه با این آیه شریفه بسیار است. شیخ صدوق در کتاب کمال الدین از حضرت امام صادق عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ نقل می‌کند که فرمودند: «هر کس اقرار به ظهور امام زمان کند، ایمان به غیب آورده است».

(متقین) در این آیه شریفه شیعیان علی هستند و (غیب)

«معرفی کتاب»

است که به برگتش زنده‌ایم و بر سر سفره‌اش روزی می‌خوریم، اما چون او را نمی‌بینیم، از معرفت حق و حقوقش چنانکه شایسته است محروم هستیم؛ لذا درد فراش را حس نمی‌کنیم و از هجران او در قلب ما سوزو گذاری نداریم.

با این‌همه، حیات ما و همه دارایی‌ها و ابسته است؛ اگر ما از او یاد نکنیم، او لحظه‌ای مارا از یاد نمی‌برد.

پس از معرفت خدا و رسولش (ص)، وظیفه‌ای مهم‌تر و شریف‌تر از معرفت او نداریم، به خصوص در زمان غیبتش که متاسفانه بریاد او نیستیم و بسیاری از یادگیرنده‌گان هم معرفت صحیحی نسبت به او ندارند.

اینجا هست که غربت واقعی امام مهریان خود را وجدان می‌کنیم و در این زمان به خود می‌آییم و می‌پرسیم آیا من واقعاً جز منتظر انیشان هستم؟ آیا ویژگی‌های منتظر فرج را در خود می‌یابم...؟

کتاب آب گوارا، اثر دکتر محمد بنی‌هاشمی، پژوهشی است درباره معرفت، غیبت، غربت، شکر نعمت، انتظار فرج و دعا در حق امام عصر (عج).

در هر بخش، مباحث با استناد به آیات قرآن و احادیث امامان مقصوم تبیین و اثبات شده‌است. حال بخشی از کتاب را با هم می‌خوانیم:

هرچه تشنۀ‌تر باشی، قدر آب گوارا را بیشتر می‌دانی؛ در آن حال با همه وجود درمیابی که هیچ چیز جای آن را نمی‌گیرد. واقیت این است که حیات همه‌ی ما مرهون آب است؛ قرآن کریم نیز می‌فرماید: «جَعَلْنَا مِنَ الْمَاء كُلَّ شَيْءٍ حَيًّا».

هرچند که بسیاری از درک این حقیقت محروم هستند، اما آنها همه چیز خود را میدیون آب هستند. لزوم شکر نعمت الهی اقتضا می‌کند که این آب حیات را بهتر و بیشتر بشناسیم و چگونگی شکر گزاری آن را بیاموزیم. در گام بعد به فقدان ماء معین و آثار و لوازم آن متنذکر شویم و بدانیم که در فرض آشکار نبودن آب جاری روی زمین، چگونه می‌توانیم به آب گوارا دسترسی پیدا کنیم تا از تشنگی به هلاکت نرسیم. اینها که گفته شد وصف امام حی و حاضر دوران

«دل نوشته»

انسان کم کم باور می‌کنه نقش خیلی مهمی می‌تونه داشته باشه... تو حال خوبی که می‌تونه برای تک تک افراد ایجاد کنه، تو متعهد بودن و انجام‌دادن درست هر کار، تو فراموش نکردن نعمت‌هایی که داره و کمک به افرادی که اون رو ندارن...

برای من جهادی یک سفر، یک ارد دی یا یه درمان نیست؛ جهادی یه سبک زندگی...

خیلی از حرف‌ها هست که می‌شنویم اما خیلی زود یادمون میره، مثل تعهد داشتن توی کار، مسئولیت پذیری نسبت به هم نوع هامون، مشکلات افراد محروم و خیلی چیزای دیگه...

جهادی باعث می‌شه انسان از عمق وجود، این حس‌ها رو لمس کنه و بفهمه...

از اون دست فهمیدن‌ها که هیچ وقت از یاد نمیره... انسان از یه جایی به بعد متوجه می‌شه خیلی از دغدغه‌های روزمره زندگیش بی معنیه، خیلی از غصه‌ها بی دلیله.